

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра мовної підготовки

**ПАКЕТ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
для перевірки знань
з навчальної дисципліни**

Іноземна мова (англійська)

спеціальність 053 «Психологія»

спеціалізація «Робота з персоналом»

Харків – 2016

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри мовної
підготовки

_____ І. Є. Богданова

« _____ » _____ 20__ року

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни

Іноземна мова (англійська)

спеціальність 053 «Психологія»

спеціалізація «Робота з персоналом»

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри мовної підготовки

« _____ » _____ 20__ року

Протокол № _____

Харків 2016 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета контрольних завдань. Завдання контрольної роботи складені так, що повною мірою дозволяють перевірити іншомовні мовленнєві компетенції майбутніх працівників системи ДСНС України (лінгвістичну, соціолінгвістичну й прагматичну), потрібні для ефективного спілкування в академічному середовищі та сфері цивільного захисту.

Зв'язок із кваліфікаційною характеристикою. Володіння іноземною мовою є необхідною компетентністю кожного фахівця. Важливу роль у розвитку культури фахової іноземної мови відіграє іншомовна освіта, *метою* якої є формування професійної мовнокомунікативної компетенції індивіда.

Структура пакету. Для перевірки знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Іноземна мова» кафедра мовної підготовки уклала комплексну контрольну роботу, що містить 30 варіантів (по 4 завдання). Запитання, що становлять зміст контрольної роботи, охоплюють усі модулі курсу й мають на меті перевірити знання професійно-орієнтованого лексико-граматичного мінімуму, особливостей фахової термінології, орфографічних, синтаксичних і семантичних норм іноземної мови, основних правил перекладу фахових текстів, правих професійної комунікації іноземною мовою, основних вимог до письмового висловлення.

Технологія контролю та тривалість кожної складової. Виконання контрольної роботи розраховане на дві академічні години.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Розподіл балів за виконання завдань комплексної контрольної роботи наведено в табл.

Розподіл балів за завданнями для комплексних контрольних робіт

Завдання ККР (у кожному варіанті)	Комплексна контрольна робота				Сума балів
	ЗККР1	ЗККР2	ЗККР3	ЗККР4	
Максималь на кількість балів	54	20	20	6	100

ЗККР – завдання для комплексної контрольної роботи.

Завдання № 1 з письма оцінюють за **54-бальною** шкалою, виходячи з чотирьох параметрів: *зміст* (наскільки повно виконано поставлене завдання), *послідовність викладу думки* (наскільки зрозуміло викладено тезу, аргументи, висновки), *лексичне розмаїття й грамотна побудова висловлювання* (правильність і різноманітність граматичних конструкцій). Відповідно оцінка може бути знижена, якщо курсант / студент:

- відхилився від теми;
- не відповідає на якесь із запитань у завданні;
- хаотично викладає думки;
- кілька разів повторює ту саму ідею;
- переписує слова й фрази із завдання;
- складає громіздкі речення;
- використовує багато зворотів, нетипових для англійської мови;
- недоречно користується лексикою або вживає неправильні форми слів;
- через неправильне написання змінює значення слова;
- використовує україномовну структуру речень;
- припускається орфографічних та пунктуаційних помилок.

Критерії оцінювання твору-роздуму

Бали	Зміст	Послідовність викладу думки	Лексичне розмаїття	Грамотна побудова висловлювання
50–54	Повна відповідь на поставлене запитання з повним обґрунтуванням	Зосередженість на викладі думки; правильний поділ тексту на абзаци	Використання великого обсягу лексики й фразеології, наявність незначних помилок («описок»)	Використання розмаїття граматичних конструкцій, наявність незначних помилок («описок»)
44–49	Повна відповідь на поставлене запитання з гарним, але неповним обґрунтуванням	Незначні відхилення від логічного викладу думки, не зовсім доречний поділ на абзаци	Використання значного обсягу лексики й фразеології, наявність незначних	Використання розмаїття граматичних конструкцій, незначні помилки та окремі не зовсім доречні граматичні

			помилки у слововживанні й написанні слів	конструкції
38–43	Наявна відповідь на всі запитання завдання й чітка точка зору, однак може простежуватися тенденція до надмірного узагальнення або деякі ідеї можуть залишатися не до кінця розкритими	Інформація організована логічно із використанням відповідних мовних засобів зв'язку, хоча їх застосування може бути не завжди доречним; кожен абзац відповідає певній мікротемі	Використання достатнього обсягу лексики, однак деякі слова та фразеологізми можуть бути стилістично недоречними; можуть бути наявні спорадичні помилки в слововживанні, написанні та/або словотворенні	Використання розмаїття складних конструкцій, однак із наявністю поодиноких граматичних і пунктуаційних помилок
32–37	Деякі питання розкриті у висловлюванні більшою мірою, ніж інші, позиція щодо теми та провідні ідеї висловлені нечітко	Наявні порушення у викладі думки, деякі речення не несуть смислового навантаження, зв'язок між окремими думками прослідковується нечітко; поділ на абзаци наявний, але не завжди логічний	Використання обсягу лексики, достатнього для відповіді на завдання; недоречне використання фразеології, помилки у написанні й будові слів, які, проте, не заважають сприйняттю змісту	Змішування простих і складних речень; граматичні й пунктуаційні помилки, які, проте, не заважають сприйняттю змісту
26–31	Відповідь до завдання є частковою; висловлена певна точка зору, однак її обґрунтування є не зовсім доречним; наявні основні ідеї, однак нерозвинені	Інформація організована, однак наявні логічні порушення в розвитку думки; текст може не поділятися на абзаци або поділятися недоречно	Використання обмеженого обсягу лексики, який мінімально відповідає змісту висловлювання; спорадичні помилки в написанні слів створюють труднощі для сприйняття	Використання обмеженого набору граматичних конструкцій; наявність незначної кількості складних речень із помилками в будові; спорадичні граматичні та пунктуаційні помилки створюють труднощі для сприйняття

20–25	Тема розкрита мінімально, точка зору незрозуміла; наявні певні основні ідеї, але їх важко виділити в тексті	Наявна інформація не впорядкована логічно, важко простежити розвиток думки; текст може не поділятися на абзаци або поділятися недоречно	Використання лише базового словникового запасу; ті самі слова й фрази повторюються; значна кількість лексичних і словотвірних помилок може спричиняти незрозумілість тексту	Використання надзвичайно обмеженої кількості граматичних конструкцій; неправильно побудовані речення переважають; велика кількість пунктуаційних помилок
14–19	Неточне сприйняття завдання; відсутня чітка точка зору; наявні кілька ідей, які здебільшого нерозвинуті	Відсутня логічна організація викладу думок, використані засоби зв'язку речень можуть не відповідати логічному зв'язку окремих думок	Використання дуже обмеженого обсягу лексики; велика кількість помилок у написанні й словотворенні, яка майже цілком порушує розуміння	Значна кількість помилок у простих граматичних конструкціях, ігнорування пунктуаційних норм, що майже цілком порушує розуміння
8–13	Висловлювання лише частково пов'язане з темою; не висловлена власна точка зору; може бути наявна спроба представити одну-дві ідеї, але вони нерозвинені	Наявна слабка спроба створити зв'язний текст за допомогою мовних засобів зв'язку	Використання надзвичайно обмеженого обсягу лексики, значна кількість орфографічних та словотвірних помилок	Відсутність правильно побудованих простих речень; часте використання замість речень фраз
1–7	Висловлювання абсолютно непов'язане з темою завдання	Повідомлення абсолютно незв'язне	Правильне використання лише окремих слів	Нездатність правильно будувати жодні типи речень
0	Не написано жодної відповіді до завдання			

Завдання № 2 оцінюють, виходячи з трьох параметрів: *зміст* (наскільки повно виконане поставлене завдання), *послідовність викладу думки*, *грамотне мовленнєве оформлення висловлювання*. Відповідно оцінка може бути знижена, якщо курсант / студент не відповідає конкретно на поставлене запитання, хаотично викладає думки, кілька разів повторює ту саму ідею, припускається мовленнєвих помилок. Максимальна кількість балів — **20**. За кожну змістову помилку знімають 2 бали, за кожну лексичну, граматичну, стилістичну, пунктуаційну або орфографічну — 1 бал.

Завдання № 3. Визначте зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Максимальна кількість балів за правильно виконане завдання — **20** балів. Завдання містить 5 речень, правильний варіант відповіді із 3 запропонованих – 1, тож за кожну правильну відповідь – 4 бали.

Завдання № 4. Проаналізуйте та підберіть 3 синоніми/ антоніми до поданого слова.

Максимальна кількість балів за правильно виконане завдання — **6** балів. Кожна правильна відповідь – 2 бали.

Система оцінювання контрольної роботи

Загалом за виконання запропонованих завдань можна набрати **100 балів**. Відповідність між кількістю балів та оцінкою: 90–100 балів — А, 80–89 балів — В, 65–79 балів — С, 55–64 бали — D, 50–54 бали — Е, 35–49 балів — FХ, 1–34 бали — F.

VARIANT № 1

1. **Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

When choosing a place to live, what do you consider most important: location, size, style, number of rooms, types of rooms, or other features? Give reasons and specific examples to explain your answer.

2. **Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.**

У середині кожної формальної організації існують формальні та неформальні колективи. Останні створюються стихійно. Існує складне переплетіння формальних та неформальних груп, що сильно впливає на якість та ефективність діяльності.

За визначенням американського економіста Марвіна Шоу, група – це дві й більше осіб, які взаємодіють між собою таким чином, що кожна особа здійснює вплив на конкретних людей і одночасно перебуває під впливом інших осіб. Організація будь-якого розміру складається з кількох груп.

Групи, створені за бажанням керівника організації, називаються формальними. Вони виникають при:

- горизонтальному розподілі праці (виникненні підрозділів);
- вертикальному розподілі праці (виникнення рівнів управління).

Первинною функцією формальних груп є виконання певних завдань та досягнення конкретних цілей. У будь-якій організації існує три типи формальних груп:

- - групи керівників;
- - цільові виробничі групи;
- - комітети.

Прикладами груп керівників можуть бути: керівники компанії і віцепрезиденти; директор заводу та його заступники та ін.

Цільові виробничі групи складаються з осіб, які виконують одне завдання. Вони мають певну самостійність, планують самі свою роботу. В організації можуть існувати групи конструкторів, технологів, фінансистів, постачальників та ін.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Today, when English is one of the major languages in the 1(*world, earth, planet, globe*), it requires an 2(*effort, try, snap fracture, piece*) of the imagination to realize that this is a relatively recent tiling - that in Shakespeare's time, for example, only a few million people spoke English, and the language was not thought to be very 3(*significant, important, focal, vital, central*) by the other nations of Europe, and was unknown to the rest of the world.

English has become a world language because of its establishment as a mother tongue outside England, in all the continents of the world. This exporting of English began in the seventeenth century, with the first settlements in North America. Above all, it is the great growth of 4(*inhabitants, population, people, residents, populace*) in the United States, assisted by massive 5(*migration, colonization, immigration*) in the nineteenth and twentieth centuries that has given the English language its present standing in the world.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Temperament –

VARIANT № 2

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

People go to colleges or universities for many different reasons (for example, new experiences, career preparation, and increased knowledge). Why do you think people go to colleges? Give specific reasons and examples to explain your answer.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.**

Комітет – це група, якій організація делегує свої повноваження для виконання конкретного завдання. До комітетів відносяться ради, збори, комісії, команди тощо.

Можливі випадки виникнення і неформальних комітетів, наприклад страйкового. Тоді менеджер повинен застосовувати “правила гри”, характерні для неформальних груп. Ефективною альтернативою може бути формалізація таких комітетів.

Формальні групи повинні працювати як єдиний налагоджений механізм. Чим краще керівник володіє методами управління групами і факторами дії на них, тим сильніше він впливає на окрему особу і на результати діяльності організації.

Особливу увагу менеджер повинен приділяти неформальним групам, оскільки вони можуть стати домінуючими в організації, взаємно проникати в інші групи та сильно впливати на управління.

Для вивчення природи неформальних організацій група американських дослідників провела ряд експериментів на заводі Хоторна. Цей експеримент привів до таких висновків:

- важливими у менеджменті є фактори поведінки;
- сильний вплив на результати діяльності організації мають стосунки підлеглих з керівниками;
- важливу роль у менеджменті відіграє форма контролю;
- соціальні та психологічні фактори впливають сильніше на продуктивність праці при достатньо добре організованій роботі, ніж фізичні;
- будь-яка організація є також соціальною системою.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

People who speak English 1(*drop, fall, go down, tumble*) into one of three groups: those who have learned it as their native language; those who have learned it as a second language in a society that is mainly bilingual; and those who are forced to use it for a practical 2(*idea, purpose, function, intention, point*) - administrative, professional or educational. One person in seven of the world's entire population belongs to one of these three groups.

Three hundred million people speak English as their native language. English is their first language. They live in countries such as Britain, The United State of America, Canada, Australia and New Zealand.

Six hundred million people 3(*employ, use, apply, operate, act*) English as an official, second language. They live in countries such as India, Pakistan and Nigeria.

But at least one hundred million people now study English as a 4(*distant, unknown, exotic, foreign, overseas*) language. They live in countries such as Spain, Greece, Portugal, Mexico, Brazil, Argentina, China, Russia and Poland - in fact, almost everywhere.

Incredibly enough, 75% of the world's mail and 60% of the world's telephone calls are in English. Therefore, at least one thousand million people can speak, read, write and 5(*comprehend, value, understand, appreciate*) English today

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Test-

VARIANT № 3

1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.

If you could change one important thing about your hometown, what would you change? Give reasons and specific examples to explain your answer.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.

Неформальні організації мають багато спільного з формальними :

- керуються лідерами з метою виконання певних завдань на основі конкретної ієрархії;
- використовують у своїй діяльності неписані правила (норми);
- застосовують певну систему винагород, санкцій;
- структура формальних організацій створюється свідомо, а неформальні - в результаті соціальної взаємодії;
- формальна організація виникає переважно за рішенням керівництва, а неформальна – в результаті виникнення зацікавленості, симпатії тощо.

Основні характеристики неформальних груп:

- соціальний контроль, який здійснюється шляхом вироблення та закріплення групових еталонів допустимої поведінки, жорстких санкцій, відчуження тощо;
- опір переминам, які виникають через загрозу існування неформальної групи;
- наявність неформальних лідерів, які займають практично таке ж положення, як і в формальних групах. Різниця полягає в тому, що лідер формальної організації отримує свої повноваження офіційно, а неформальної – шляхом визнання його групою.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Fire is the heat and 1(*light, radiance, illumination, radiance, brightness*) that comes from burning substances. In 1774, Antoine Lavoisier, a French chemist, proved that burning is the result of the rapid union of oxygen with other substances. As a substance 2(*burns, blaze, flame, glow, be on fire*) heat and light are produced. Burning is also called combustion. Often oxygen unites with other substances at such a slow rate that little heat and no light are given off. When this happens we call this 3(*course, process, method, manner, means*) oxidation, rather than burning or combustion. Oxidation takes place whenever oxygen unites with other substances either rapidly or slowly. For example, when oxygen unites with gasoline, the 4(*action, deed, achievement, stroke, feat*) takes place rapidly and heat and light are given off. This process may be described by any of the three words, burning, 5(*combustion, fire, ignition, incineration, burning*) or oxidation. When oxygen unites with iron and causes it to rust, burning, or combustion, does not 6(*take place, occur, go on, go off, come to pass*) but oxidation does.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Application –

VARIANT № 4

1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.

Some high schools require all students to wear school uniforms. Other high schools permit students to decide what to wear to school. Which of these two school policies do you think is better? Give specific reasons and examples to explain your opinion.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.

До факторів, які виділяють лідера неформальної групи, належать: вік, посада, професійна компетентність, досвід, знання, інтелект, стать, національність, характер, розміщення робочого місця, свобода пересування, чуйність. Також слід

враховувати, що в групі можуть виникати два лідери: перший – для виконання цілей групи, другий – для соціальної взаємодії.

Американський дослідник груп Джордж Хоманс виявив, що в процесі виконання завдань люди вступають у взаємодію, що сприяє появі почуттів – негативних і позитивних емоцій стосовно один одного, а також діяльності організації, прогулів, плинності кадрів, падіння дисципліни, скарг.

Неформальні організації можуть заважати досягненню формальних цілей, негативно впливати на дисципліну праці, розповсюджувати брехливі чутки, сприяти висуненню некомпетентних керівників, стримувати модернізацію виробництва.

Оскільки неформальні організації є явищем об'єктивним, то менеджер повинен навчитись ефективно ними управляти. Для цього слід :

- визнати існування неформальної групи, а також те, що її знищення може призвести до ліквідації самої формальної організації;
- уміти вислуховувати думку, міркування та пропозиції членів та лідерів неформальної групи;
- впливати на діяльність неформальних груп, використовуючи загальні функції, а також методи менеджменту;
- оцінювати кожне рішення з позиції забезпечення якісної взаємодії керівництва з неформальною групою;
- залучати лідерів та членів неформальних груп до участі у прийнятті виробничих рішень;
- забезпечувати швидку підготовку точної інформації з метою попередження брехливих чуток, які може розповсюджувати неформальна група.

Група здійснює на своїх членів конформіський тиск. Конформізм – це реакція на потребу в затвердженні або пристосуванні до правил групи. Повсюди “новенькі” проходять перевірку на здатність до конформізму перед тим, як вони будуть позитивно сприйняті групою.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

All substances do not burn in the same 1(*way, manner, mode, style, approach*). Substances such as wood, oil, magnesium, gas, and coal give off heat and a flame, while a substance like charcoal gives off heat with only a glow. But all these substances require oxygen, which may be obtained from the 2(*air, atmosphere, space, sky, heavens*) in order for them to burn.

Sometimes old rags soaked with oil or paint arc aside and forgotten. Oxygen from the air may slowly unite with the 3(*lubricate, oil, smear with oil, grease*) in the rags. At first, there will not be a fire. But as oxidation gradually takes place, enough heat accumulates to set the rags on fire. This type of burning, called spontaneous combustion causes many fires.

Very rapid burning may cause explosions like those produced by gunpowder and dynamite. Here, oxidation takes place so 4(*rapidly, promptly, briskly, in haste, swiftly*) that great volumes of gases are produced. These require many hundreds of times the space that was formerly occupied by the gunpowder or dynamite before it was oxidized. These gases expand so rapidly and violently that they produce an explosion. An 5(*explosion, bang, blast, detonation*) is really a sudden increase in volume, caused by rapid burning.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Procedure -

VARIANT № 5

1. **Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

If you could make one important change in our Academy what change would you make? Give reasons and specific examples to explain your answer.

2. **Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.**

До первинних відносять фізіологічні потреби, що визначаються умовами життя та рівнем матеріального забезпечення, а також потребами в безпеці.

Соціальні потреби більш чисельні та різноманітні і представлені декількома не досить чітко розмежованими групами:

- потреби в належності до певного соціального середовища, в прив'язаності, любові, товариських відносинах;

- потреби в повазі, в авторитеті, самоповазі, почутті власної гідності та справедливої оцінки успіхів;

- потреби в самовираженні, які асоціюються з прагненням максимального використання своїх можливостей, в отриманні задоволення від своєї діяльності.

В мотивації є всі групи потреб, але у кожного індивідуума, в той чи інший час, домінує одна група цілей та потреб, що призводить до переоцінки всіх пріоритетів діяльності.

Виявлення індивідуальної мотивації є досить важливою, але не достатньою інформацією, що необхідна для вироблення методів керування та форм стимулювання.

Мотивація також залежить від культурного рівня індивіда та суспільства, яке його оточує. Вибір методів та форм психологічного керування та впливу на робітників слід орієнтувати на конкретну ситуацію, що склалася у підрозділі соціально-економічної системи. Також слід враховувати індивідуальні особливості, потреби та прагнення членів колективу. Індивідуальний підхід – це основа нормального соціально-економічного клімату.

В теорії мотивації важливе місце посідає вивчення впливу групової поведінки на ефективність праці у промисловості.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Gases. Substances that burn in air are nearly always 1(*composed, calm, collected, serene, tranquil*) of two elements, carbon and hydrogen, or their compounds. For

example, coal, coke, and charcoal are mostly carbon. Natural gas, gasoline, and fuel oils consist of many compounds of hydrogen and carbon. When these fuels burn, the oxygen of the air unites with the carbon and hydrogen to form carbon dioxide 2(*gas, chat, chatter, gab, natter*) and water vapor. These usually mix with the air and 3(*disappear, fade away, depart, recede, vanish*). The uniting of the oxygen with the hydrogen and the carbon is what produces the heat and flame of the fire.

Often, a deadly gas called carbon monoxide forms when there is not enough oxygen to burn the fuel completely. For example, when gasoline burns in an automobile engine some of this gas forms and comes out the exhaust pipe. If you are in a closed garage when this happens, you are in danger of breathing this gas. Death may result. A person should never run the engine of an automobile in a closed garage. Smoke, like soot, is produced when too much 4(*fuel, petroleum, firewood, gas, energy*) is added for the amount of oxygen present. It is unburned carbon going out the chimney. Smoking furnaces are wasteful because all the fuel is not burned and the heat 5(*energy, power, force, vigor*) is lost. The smoke is also a nuisance, because it makes a neighborhood dirty.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Ability –

VARIANT № 6

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

It has been said, "Not everything that is learned is contained in books." Compare and contrast knowledge gained from experience with knowledge gained from books. Which source is more important in your opinion? Why?

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.**

Стиль керівництва характеризується за двома основними ознаками:

- по відношенню лідера до підлеглих;
- по ступеню використання влади.

Відношення до підлеглих характеризується ступенем довіри, сердечності, розуміння інтересів, турботи та поваги, які проявляє керівник.

В залежності від того, що переважає в діях менеджера – увага до людей чи до виробничих та технологічних аспектів роботи, розрізняють:

- стиль зорієнтований на робітників та людські відносини;
- стиль зорієнтований на цілі, коли наголос робиться на формальні методи управління, що ґрунтуються на офіційних та посадових засадах, обов'язках, правилах та інструкціях.

У першому випадку керівник більше уваги й часу приділяє індивідуальній роботі з людьми, виявленню та використанню мотивації, переконань, виховання та заохочення.

При орієнтації на ціль, наголос робиться на чітку постановку задач та жорсткий контроль за їх виконанням. Тут переважає формальна оцінка результатів праці робітників та схильність до використання штрафних санкцій.

За ступенем використання влади стиль керівництва можна охарактеризувати як його крайні різновиди: авторитарний та демократичний.

При авторитарному стилі робітники не беруть участь у прийнятті рішень.

При демократичному стилі робітники беруть участь у вирішенні тих питань, які їх стосуються.

Розглянута вище класифікація не може бути основою оптимального вибору стилю управління, якщо не враховувати обставин реалізації керівництва.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Moving the Victim. Perhaps 1(*more, extra, added, further, additional*) harm is done by improper moving of a victim than by any other measures associated with first aid. If the 2(*victim, fatality, casualty, wounded, injured party*) must be moved quickly to prevent further injury, pull him in the direction of the long axis of the body, not sideways. If possible, place a blanket or 3 (*similar, alike, analogous, akin, comparable*) object under him so that he can ride on it.

If the victim must be lifted to safety before a check for injuries can be made, the people carrying him should try to 4(*protect, guard, look after, shield, safeguard*) all parts of his body from the tensions of lifting. The body should never be jackknifed or doubled over, but should be kept in as straight a line as possible. The arms, legs, back, and head should all be supported.

A person who may have a head injury, a back injury, or a fracture of the thigh, leg, arm, or pelvis should never be transported sitting up in a car. He should be kept lying down with the 5(*injured, upset, offended, indignant, ill-treated*) parts immobilized.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Absorption –

VARIANT № 7

1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.

Some people believe that university students must attend classes. Others believe that going to classes should be optional for all students. Which point of view do you agree with? Give specific reasons and some details to explain your answer.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.

До основних факторів, що визначають орієнтацію на стиль управління відносяться:

- соціально-політична та економічна ситуація у країні, регіоні, організації;
- загальний рівень культури, освіти, професійної підготовки робітників;
- соціально-політична орієнтація підлеглих, ступінь їх соціальної активності;
- ступінь задоволення первинних потреб;
- система життєвих цінностей та соціальна мотивація поведінки робітників;
- наявність неформальних груп та їх відповідність до цілей організації;
- відношення підлеглих до керівника
- технологія та ступінь структуризованості задач.

Останнім часом в керуванні спостерігається тенденція до орієнтації на людські стосунки та демократичний стиль управління. Встановлено, що чим більше в суспільстві політичних свобод, чим вищий рівень життя, культури та освіти, тим більш ефективним є демократичний стиль управління.

Найбільш ефективним є керування, що спрямоване на індивідуальну роботу з людьми, включення їх інтересів у сферу організації, товариські відносини між керівниками та їх підлеглими.

Варто додати, що соціально-психологічна ситуація в організації постійно змінюється. Адаптація до цих змін повинна проходити шляхом корегування організаційної структури та змін стилю управління.

Ступінь участі підлеглих в управлінні доцільно вибирати з урахуванням :

- рівня компетентності робітників;
- рівня їх інформованості;
- часу, що відводиться для прийняття рішень;
- можливості компромісу між різними точками зору;
- можливості створення відповідної структури для прийняття колективних рішень.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Control of Bleeding. If bleeding is not 1(*severe, harsh, stern, cruel, rigorous*) the wound should be washed with soap and water, 2(*covered, enclosed, roofed, sheltered*) with sterile or clean gauze or other dressing material, and then bandaged. If the bleeding does not stop quickly or if the wound is large the first-aider may apply direct 3(*pressure, force, weight, heaviness, anxiety*) to the wound, press down on one of the body's pressure points, or apply a tourniquet.

Direct Pressure. Most often, bleeding can be controlled by direct pressure on the wound. Place a clean or 4(*sterile, germ-free, disinfected, hygienic, sanitary, childless*) cloth on the wound and hold it firmly in place. Add more cloth if needed, but do not remove any of the cloth that has become saturated with blood. 5(*Bandage, dressing, binding, tie up, strap up*) the cloths in place and follow the procedures for treating shock. If cloth is not available, use your bare hand until a cloth can be obtained.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Accommodation –

VARIANT № 8

1. **Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Some people believe that the Earth is being harmed (damaged) by human activities. Others feel that human activity makes the Earth a better place to live. What is your opinion? Give reasons and examples to explain your answer.

2. **Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.**

Поєднання характеристик суб'єктів, що включені до сфери сумісної діяльності, яка позитивно впливає на продуктивність називають сумісністю : особистою, ситуативною, функціональною. У зв'язку з цим, розрізняють : фізіологічну, психофізіологічну, психологічну, соціально-психологічну сумісності. При аналізі діяльності виробничих груп основний наголос робиться на психологічну та соціально-психологічну сумісності.

Фізіологічна сумісність базується на врахуванні статево-вікових особливостей індивідів, що взаємодіють, та фізіологічних процесів у їх організмах.

Психофізіологічний вид сумісності оснований на співвідношенні темпераментів, які характеризують динамічні особливості психічної діяльності, та біологічних потреб індивіда.

Психологічна сумісність визначається взаємодією особистих особливостей, характерів, мотивів поведінки.

Соціально-психологічний вид сумісності оснований на узгодженні ролей, функціонально-ролевих сподівань, інтересів, ціннісних орієнтацій.

Всі вищезгадані види сумісності діють у поведінці людей інтегрально, тому, називаючи ту чи іншу сумісність, можна узагальнити її словом психологічна.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Pressure Points. For some wounds, especially on an 1(*arm, limb, upper limb, appendage, branch*) or leg, bleeding can be stopped more quickly if the first-aider presses the supplying blood 2(*vessel, boat, container, ewer, ferry*) against an underlying bone. Such pressure lessens the flow of blood to the area, but does not stop the bleeding entirely; therefore, direct pressure on the wound should also be 3(*used, second-hand, old, worn*).

There are two points on each side of the body where pressure on the supplying blood vessel is of occasional practical use. If the victim is bleeding from an arm or hand, the 4(*appropriate, suitable, fitting, proper, correct*) point at which to apply pressure is on

the inner part of the upper arm about midway between the elbow and the armpit. Pressure here compresses the brachial artery against the arm bone, slowing the bleeding from a wound of the hand or the arm. If the wound is near the victim's shoulder, pressure applied below the wound is of no 5(*value, worth, price, significance, charge, appreciate*).

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Goal –

VARIANT № 9

1. **Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Some people trust their first impression of a person. Other people do not come to the conclusion about a person's character so quickly, because they believe that the first impression is often a misleading one. Compare these two attitudes. Which attitude do you agree with? Give your reasons and explain your answer.

2. **Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.**

А. І. Китов, розглядаючи умови досягнення згуртованості у зв'язку з співвідношенням професійних і морально-психологічних якостей людей, пропонує спиратись на наступні фактори:

- 1) раціональний розподіл функцій суб'єктів, що взаємодіють;
- 2) відповідність особистих можливостей структурі та змісту роботи.

Сумісність визначається ідентичним розумінням основних способів дій. Цей факт забезпечує управлінському персоналу можливість передбачити дії один одного, краще узгоджувати свої наміри з намірами взаємодіючих працівників. Подібні обставини будуть впливати на взаєморозуміння та довіру, що не може не призвести до бажання взаємопідстраховки та допомоги. Сумісність при цьому буде тим вища, чим одноріднішими будуть мотиви професійної діяльності індивідів.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Pavlov's new 1(*direction, way, course, bearing, focus*) came when his creative mind seized on an 2(*incidental, minor, secondary, accompanying, attendant*) finding. After studying salivary secretion in dogs, he knew that when he put food in a dog's mouth the animal would 3(*invariably, habitually, consistently, regularly, ever*) salivate. He also noticed that when he worked with the same dog repeatedly, the dog began salivating to stimuli associated with food-to the mere sight of the food, to the food dish, to the presence of the person who regularly brought the food, or even to the (*sound, noise, resonance, crash, clatter*) of that person's approaching footsteps. Because these "psychic secretions" interfered with his experiments on 4(*digestion, absorption,*

incorporation, amalgamation) Pavlov considered them an annoyance-until he realized they pointed to a simple but important form of learning. From that time on, Pavlov studied learning, which he hoped might 5(*enable, allow, facilitate, permit, make possible*) him to understand better the workings of the brain.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Sympathy -

VARIANT № 10

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

How do movies or television influence people's behavior? Give reasons and specific examples to explain your answer.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.**

Соціальний працівник взаємодіє з великою кількістю джерел інформації, причому не якоїсь конкретної однієї галузі, а багатьох: отримує юридичну інформацію, економічну, медичну, соціальну, педагогічну. Соціальний працівник мусить володіти фаховими знаннями з психології, соціології, психіатрії, знати законодавство, правові аспекти соціального захисту, теорії та методи соціальної роботи, наявні ресурси та методи їх використання; уміти спілкуватися та надавати інформацію, оцінювати потреби та представляти інтереси людини, підвищувати її можливості та сприяти розвитку, створювати "мережу допомоги" та керувати процесом допомоги. Таким чином значно розширюється кругозір, чи, навіть, збільшується простір існування особи. По-друге, дуже важливим є морально-психологічне задоволення від праці. Коли працюєш зі слабшими, стаєш сильнішим сам. Зрештою, це просто цікаво – знайомитися зі сферами життя, про які лише чув, і не просто знайомитися, але і допомагати людям звільнитись. До того ж, досвід соціальної роботи дає впевненість у здатності подолати проблеми, що можуть виникнути у майбутній власній сім'ї. Крім того, ця сфера приваблює ще й тим, що вона є новою, лише розвивається, і тому відкриває широке поле діяльності: немає перенасиченості ринку праці й до кожного, хто вирішує цим займатися, ставляться високі вимоги. Багато проектів створюються у співробітництві з іншими країнами, де соціальна служба допомоги стоїть на більш високому рівні. Це дає унікальну можливість вчитися на уроках міжнародного досвіду.

- 3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Pavlov and his assistants tried to imagine what the dog was 1(*thinking, idea, opinion, judgment, belief*) and feeling as it drooled in anticipation of the food. This only led them into 2(*fruitless, futile, useless, wasted, unrewarding*) debates. So to attack the phenomenon more objectively, they experimented. They paired various neutral stimuli with food in the mouth to see if the dog would begin salivating to the 3(*neutral, unbiased, impartial, dispassionat*) stimuli alone. To eliminate the possible influence of extraneous stimuli, they isolated the dog in a small room, secured it in a 4(*harness, tie together, yoke, attach, connect*), and attached a device that diverted its saliva to a measuring instrument. From an adjacent room they could present food-at first by sliding in a food bowl, later by blowing meat powder into the dog's mouth at a 5(*precise, exact, specific, defined, fixed*) moment. If a neutral stimulus-something the dog could see or hear-now regularly signaled the arrival of food, would the dog associate the two stimuli? If so, would it begin salivating to the neutral stimulus in anticipation of the food?

The answers proved to be yes.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Predict –

VARIANT № 11

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Do you agree or disagree with the following statement? Television has destroyed communication among friends and in the family. Give specific reasons and examples to support your opinion.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Соціальна робота невідривна від суспільства і спрямована на усі його проблемні прошарки. Тому необхідність у соціальній роботі існуватиме доки існує суспільство, навіть за найвищого його розквіту, не кажучи вже за суспільство у кризовій ситуації. Сьогодні в Україні ми спостерігаємо вельми неприємні тенденції. Це зменшення чисельності населення, збільшення кількості розлучень, а отже і проблемних сімей, сиріт, відбувається старіння населення, зубожіння, а тому поширюється жебрацтво, через неякісне медичне обслуговування зростає кількість неповноцінних дітей, інвалідів, широко розповсюджені захворювання на венеричні хвороби, у тому числі на СНІД, що зазвичай трапляється під час суспільних негараздів, зростає захворюваність на наркоманію і токсикоманію, зростає злочинність. На соціальну сферу впливає економічна ситуація в країні: спад виробництва, зниження продуктивності праці, знецінення заощаджень

населення внаслідок гіперінфляції, зниження реальної заробітної плати і пенсій, падіння рівня зайнятості, зростання безробіття. За таких умов населення деморалізується. Психологічний стан людей характеризується зростанням тривожності, зниженням життєвої задоволеності й масовим поширенням почуття соціальної непотрібності; усе це призводить до відчуження людей від суспільства, в якому вони живуть. Поглиблюються песимістичні настрої, озвичаються критичні оцінки людей стосовно різних аспектів свого життя й прогнозів щодо майбутнього, зростає соціальна напруженість, нетерпимість, розгубленість. При цьому ускладнюється адаптація “аутсайдерів” – випускників дитячих будинків, шкіл-інтернатів, людей, які вийшли з в’язниці.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Pavlov and his students noticed that a dog 1(*conditioned, trained, broken in, hardened, accustomed*) to the sound of one tone also responded somewhat to the sound of a different tone or even to a 2(*buzzer, signal, timer, bell, bleeper*) never paired with food. Likewise; a dog conditioned to salivate when rubbed would also salivate some when 3(*scratched, injured, spoilt, smashed, broken*) or when stimulated on a different body part. This tendency to respond to stimuli similar to the CS is called generalization. Generalization can be adaptive, as when toddlers taught to fear moving cars in the street respond similarly to trucks and motorcycles.

Because of 4(*generalization, sweeping statement, oversimplification, overview*) stimuli that are similar to naturally disgusting or appealing objects will, by association, evoke some disgust or liking. Normally desirable foods, such as fudge, are 5(*unappealing, unattractive, disagreeable, ugly, unappetizing*) when presented in a disgusting form, as when shaped to resemble dog feces. We perceive adults with childlike facial features as having childlike warmth, submissive-ness, and naivete. In both cases, people's emotional reactions to one stimulus generalize to similar stimuli.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Resist –

VARIANT № 12

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена. студентом різними граматичними структурами та словниковим запасом.**

Do you agree or disagree with the following statement? It is more important for students to study history and psychology than it is for them to study natural sciences and mathematics. Give reasons and supply examples to support your opinion.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.

Ми працювали з дітьми молодшого шкільного віку. У сирітському будинку вони поділені на групи (6-7 чоловік), що називаються “сім’ями”, напевне, щоб створити атмосферу родинності, довіри. Виховательок звать “мамами”, до речі як і усіх інших жінок (вихованці майже не спілкуються з дорослими людьми чоловічої статі). Дитину можуть переводити з однієї групи до іншої, належність її до “сім’ї” нестабільна. За таких умов маленька людина взагалі втрачає уявлення про звичайну нормальну сім’ю, про ролі чоловіка, дружини, батька, матері, взагалі рідних людей. “Сім’я”, у якій вони живуть насправді є комуною, устроєм радянських часів, у якій людина є гвинтиком, а не особою. Індивідуальний підхід відсутній абсолютно, хоча виховательки підкреслюють постійно, що люблять усіх як своїх рідних. Помітна дуже сильна конкуренція і заздрість між дітьми, і тяжіння до тієї ж “зрівнялівки”: “А чого він там один сидить і не хоче займатися тим, чим усі?” Діти постійно відчують перевагу колективної сили над особистістю. Впливають на самопочуття навіть стіни закладу. Вражає і те, що є іграшки “гарні”, розставлені на поличках, і “звичайні”, якими можна погратися – вигляд приміщення ставиться вище за інтереси дитини.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Multicellular 1(*flora and fauna, animals, natural world, birds, plants*) must monitor and 2(*maintain, uphold, preserve, sustain, retain*) a constant internal environment as well as 3(*monitor, check, screen, supervisor, chief*) and respond to an external environment. In many animals, these two functions are 4(*coordinated, synchronized, harmonized, matched, corresponding*) by two integrated and coordinated organ systems: the nervous system and the endocrine system.

Three basic functions are performed by nervous systems:

1. Receive sensory input from 5(*internal, interior, inner, inside, domestic*) and external environments
2. Integrate the input
3. Respond to stimuli

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Adapt -

VARIANT № 13

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Do you agree or disagree with the following statement? All students must study psychology in higher educational establishments. Give specific reasons to explain your opinion.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.

Проблема сирітства безпосередньо пов'язана з проблемою сім'ї. Як говорить банальна фраза, що, однак, має сенс, сім'я – це “ланка суспільства”. На цьому інституті перш за все відбиваються усі державні негаразди. Мені близька проблема молодих сімей, адже я зараз перебуваю у тому віці, коли багато моїх однолітків – друзів і знайомих беруть чи планують взяти шлюб, і не завжди перші кроки разом бувають легкими. Таким чином, тут моя особиста зацікавленість.

Ось про що свідчать дані, отримані рік тому вченими Українського інституту соціальних досліджень і працівниками Міністерства у справах сім'ї та молоді.

Молодожони України опинилися поза соціально-психологічними механізмами, що повинні регулювати створення і функціонування сім'ї. “Дорослі діти”, не маючи ні хороших прибутків, ні окремого житла, нерідко повністю залежать від батьків чи дідусів-бабусь: проживають у їхніх квартирах, харчуються і одягаються за їх рахунок, віддають їм дітей на виховання. Усе це викликає велике напруження у стосунках як між самими молодятами, так і зі старшими членами сім'ї.

Дуже багато молодих подружжів не відчують себе господарями своєї долі.

Страждають від погіршення матеріального становища 80 відсотків опитаних молодожонів, від психічного стану – 62 відсотки. У вирішенні багатьох проблем 64 відсотки молодих пар сподіваються лише на батьків і родичів. Допомогу від державних структур отримали лише 0,5 відсотка. Неперехідне відчуття тривоги, постійна невдоволеність життям, неможливість через життєві негаразди завести хоча б одну дитину, тим більше двох-трьох (на кожну молоду сім'ю України тепер в середньому припадає по 0,7 дитини) – у такому психологічному стані перебувають сьогодні ті, кому самою природою належить жити й радіти.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

The nervous 1(*system, scheme, organization, arrangement, coordination*) monitors and controls almost every organ system through a series of positive and negative 2(*feedback, criticism, pointer, response, opinion*) loops. The Central Nervous System (CNS) includes the 3(*brain, intelligence, mind, common sense, wits*) and spinal 4(*cord, string, twine, rope, flex*). The Peripheral Nervous System (PNS) connects the CNS to other parts of the body, and is composed of nerves (bundles of neurons).

Not all animals have highly specialized nervous systems. Those with simple systems tend to be either small and very mobile or large and immobile. Large, mobile animals have highly developed nervous systems: the evolution of nervous systems must have been an important adaptation in the 5(*evolution, development, fruition, growth, progression*) of body size and mobility.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Adjust –

VARIANT № 14

1. **Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Do you agree or disagree with the following statement? Reading fiction (such as novels and short stories) is more enjoyable than watching movies. Give reasons and supply examples to support your ideas.

2. **Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту.**

Так що ж таке “велика соціальна група”? Великі соціальні групи, як правило не мають чітко вираженого кількісного визначення, а характеризуються певними специфічними ознаками, насамперед за принципами їх виникнення, формування і розвитку. Загальноприйнятим вважається розподіл великих у кількісному відношенні груп людей на два види:

а) стихійно утворені спільноти, які характеризуються короткочасним терміном існування (натовп, публіка, аудиторія);

б) соціальні групи, як займають певне місце в системі суспільних відносин і характеризуються чітко визначеними параметрами (етнічні групи, професійні групи, статево-вікові та ін.)

перший вид великих груп в силу своєї невизначеності і стихійності формування не має детального теоретичного обґрунтування. Однак увага до існування таких спільностей з боку соціальної психології повинна поглиблюватись. Насамперед це пов'язане з потенціальними можливостями впливу таких груп на формування громадської думки і групової свідомості, що може призвести до загострення соціальної напруженості (мітингова стихія, масова ейфорія під час рок-концертів, панічний стан в екстремальних ситуаціях та ін.)

Для всіх виділених таким чином великих соціальних груп характерні деякі спільні признаки, значимі з точки зору соціально-психологічного аналізу і які відрізняють ці групи від малих груп.

Особливий інтерес сучасної соціально-психологічної науки становить другий вид великих груп, де існують специфічні регулятори соціальної поведінки – звичаї, традиції. Тут предметом аналізу можуть бути особливі форми спілкування, тип контактів і взаємовідносин, інтереси та потреби. В той же час кожен тип цих груп має своєрідні відмінності, наприклад, етнічна група відрізняється від професійної групи і т.ін. Тому загальні характеристики великих соціальних груп повинні бути наповнені специфічним, тільки їм притаманним змістом. В зв'язку з цим для вивчення великих соціальних груп застосовують особливі методи досліджень: етнографію та етнопсихологію, порівняльні дослідження, соціологію, статистичний аналіз, психолінгвістику та ін.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Chordates have a dorsal rather than ventral nervous 1(*system, scheme, organization, arrangement, coordination*). Several evolutionary trends 2(*occur, happen, crop up, come about, suggest itself, appear*) in chordates: spinal cord, continuation of cephalization in the form of larger and more complex brains, and development of a more 3(*elaborate, complicated, complex, involved, sophisticated*) nervous system. The vertebrate nervous system is divided into a number of parts. The central nervous system includes the 4(*brain, intelligence, mind, common sense, wits*) and spinal 5(*cord, string, twine, rope, flex*). The peripheral nervous system consists of all body nerves. Motor neuron pathways are of two types: somatic and autonomic. The autonomic system is subdivided into the sympathetic and parasympathetic systems.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Aggression –

VARIANT № 15

1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.

In general, people live longer now. Discuss the causes of this phenomenon. Give reasons and supply examples to support your ideas.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..

Тривалий час у вітчизняній соціальній психології домінував класовий підхід, де визначальними позиціями були класові потреби і інтереси, традиції класів та ін. Не відкидаючи повністю теоретичні розробки цього періоду, все ж слід констатувати, що класовий підхід до оцінки соціальних явищ не витримав перевірки часом та історією і тому не може претендувати на безперечну істинність та доказовість. Більш важливою, на думку дослідників, сьогодні є проблема психологічних особливостей етнічних груп.

Останнім часом у широкому науковому обігу з'явилися поняття “національний характер”, “національна самосвідомість”, “менталітет нації”. Всі вони, по суті, еквівалентні такому поняттю як “психічний склад нації”. В рамках саме цього наукового підходу пропонується проаналізувати проблему психології великих етнічних груп. тут розрізняють два напрями:

а) найбільш стійкі ознаки – психічний склад (національний, або етнічний характер, темперамент, а також традиції та звичаї);

б) емоційну сферу (національні, або етнічні почуття).

Основною сферою проявів національного характеру є різного роду діяльність. Тому в проведенні досліджень з даної тематики слід пам'ятати, що не може бути народів “добрих” чи “менш добрих” чи з якимись іншими надзвичайними

специфічно вираженими рисами. Такий підхід був би помилковим і поверховим, адже кожна національна група в своєму середовищі має безліч різноманітних представників. Не можна абсолютизувати також типові риси національного характеру, тому що тут відбувається взаємозв'язок і взаємозалежність не тільки національних, але й соціальних факторів. Саме тому в спеціальному документі ЮНЕСКО з цього приводу зазначено: “при рівних культурних можливостях для реалізації своїх потенцій середні досягнення членів кожної етнічної групи приблизно однакові”. Цим самим знімається проблема якихось “чистих етнічних груп” і закривається дорога проявом агресивного націоналізму та шовінізму.

Аналіз психологічних характеристик великих соціальних груп приводить до постановки принципово важливого для соціальної психології питання: яким чином елементи загальної психології “взаємодіють” з психікою кожної окремої людини, яка входить в таку групу? Дослідження того, як соціальний досвід групи, відображений в елементах її психології, “доводиться” до індивіда, не може бути виконано без участі малої групи. В рамках соціального класу, нації, професійної групи люди об'єднуються в найрізноманітніші малі групи, створені по найрізноманітнішим причинам. Наступний логічний крок в проблемі взаємодії особистості і середовища – це аналіз психологічної сторони малих груп.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Of all features that 1(*differentiate, distinguish, tell apart, make a distinction*) man from animals, the most striking and the most complex is his ability to make 2(*sense, since, brains, sagacity, brains*) to himself and to others of the world around him. He perceives, learns, thinks, remembers and communicates in 3(*language, words, speech, tongue, dialect*) and symbol to others. The general term used for the study of these abilities is cognition.

Through the senses we receive information about the world around us. We have at least eleven senses, but the five main ones are taste, touch, smell, hearing and sight. Each of these senses supplies a different quality of information about environment, but they normally work in 4(*harmony, agreement, accord, concord, synchronization*) to give us a complex multi-dimensional impression of the world. The brain is the control centre and the nerves resemble 5(*message, mail, post, letters, communication*) lines, transmitting information from our senses to our brain.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Attention –

VARIANT № 16

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

We all meet different people at our work. What are some important characteristics of a co-worker (someone you work closely with), in your opinion? Give reasons and supply examples to explain why these characteristics are so important for you.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..

Проблема малої групи є найбільш традиційною і добре розробленою проблемою соціальної психології. Інтерес до дослідження малих груп виник дуже давно, по суті негайно слід за тим, як почала обговорюватися проблема взаємовідносин суспільства і особистості. Інтуїтивно кожним дослідником, який приступає до аналізу цієї проблеми, мала група береться як те первинне середовище, в котрому особистість робить свої перші кроки і продовжують долі свій шлях розвитку.

Очевидним є той простий факт, що з перших днів свого життя людина зв'язана з певними малими групами, у них і через них вона отримує інформацію та в майбутньому організовує свою діяльність. В цьому значенні феномен малої групи лежить на поверхні і не опосередковано даний соціальному психологу як предмет аналізу.

Але з обставин, що феномен малої групи є очевидним, зовсім не виходить, що проблема малої групи відноситься до простих в соціальній психології. Насамперед подібно тому як це питання обговорюється стосовно до великих соціальних груп, тут також дуже гостро стоїть проблема, які ж групи слід розглядати як "малі". Другими словами – необхідно відповісти на питання про те, що таке мала соціальна група і які її параметри належать дослідженню в соціальній психології?

Мала група – мало чисельна за складом група, члени якої об'єднані спільною соціальною діяльністю та взаємними контактами.

В науці визначено "нижню" та "верхню" межу малої групи.

Найменшою малою групою є група з двох людей – так звана "діада". В ній можливе виникнення, формування і розвиток реальних процесів, які відбуваються в групі на рівні міжособистісного спілкування та взаємодії. Щодо "верхньої" межі малої групи, то тут загальноприйняту вважати число 7 ± 2 . Саме це число було "відкрите" американським психологом Н. Міллером при дослідженнях об'єму оперативної пам'яті. Його слід вважати оптимальним варіантом існування малої групи (наприклад, найбільш поширений у світі чисельний склад сім'ї – від 5 – до 10 чоловік). А в реальності мала група може досягати кількості 10, 15, 20 чоловік і навіть більше. Мірилом тут може виступати не формальне число членів, а потреби спільної групової діяльності.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Each 1(*sense, since, brains, sagacity, brains*) organ responds to energy which it transforms into nerve impulses. These nerve impulses are sent along nerve fibres in the nervous system to the 2(*brain, wits, head, reason, mind*). The nervous system is an intricate set of fibres. There are different pathways for different types of 3 (*messages, mail, post, letters, communication*). The sensory nerve cells and fibres pick up their information from the sense organs and transmit the messages to the spinal 4(*cord, string, twine, cable, flex*), which acts as the 'trunk line' for messages to the brain.

Messages coming down from the brain are called motor impulses and are directed to the muscles which go into action in response to these messages.

Although scientists have been able to discover this specialization of different 5 (*nerve, courage, spirit, guts, daring*) fibres, they have still a great deal to learn about the nature of nerve 'messages' and how they are coded and dealt with by the brain.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Survival –

VARIANT № 17

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Some people believe that our community is being harmed by some damaging human activities. What is your opinion? Give reasons and supply examples to support your ideas.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Наявність величезної кількості малих груп у суспільстві і передбачає необхідність їх класифікації. Американські соціальні психологи пропонують розподіляти малі групи за такою схемою:

- первинні та вторинні;
- формальні і неформальні;
- групи членства і референтні групи.

Поділ малих груп на первинні та вторинні вперше було запропоновано американським дослідником – психологом Ч. Кулі, котрий спочатку дав просто описове визначення первинної групи, назвавши такі групи, як сім'я, група друзів, група найближчих сусідів і т.н. Пізніше Кулі запропонував конкретний признак, який дозволив би визначити значну характеристику первинних груп не опосередкованість контактів. Вторинними групами у даній класифікації є ті, ще відсутні безпосередні контакти, а для спілкування між членами використовуються різноманітні “посередники”, наприклад засоби зв'язку.

Друге з історично запропонованих поділів малих груп – це поділ їх на формальні і неформальні. Вперше цей поділ було запропоновано також американським психологом – дослідником Е. Мейо при проведенні ним знаменитих хотторнських експериментів.

Формальна група відрізняється від інших тим, що у ній чітко запрограмовані всі позиції її членів, вони підпорядковані груповим нормам. Прикладом такої групи може бути спільність, утворена в умовах будь-якої конкретної діяльності: виробнича бригада, студентська група, спортивна команда і т.ін. В складі

формальних груп Мейо відкрив всередині них ще й “неформальні групи” які формуються і виникають стихійно; в них відсутні структура “влади”, система взаємовідносин по вертикалі і т. ін. Наприклад, в складі студентської групи можуть утворюватися дрібні угруповання, які складаються з близьких друзів, любителів музики, болільників спорту та ін.

Третя класифікація – групи членства і референтні групи. Вона була вперше введена в 1942 році американським дослідником Г. Хайменом, якому належать відкриття самого феномена “референтної групи”. В експериментах Хаймена було показано, що частина членів деяких малих груп (в даному випадку це були студентські групи) розділяє норми поведінки, прийняті зовсім не в цій групі, а в якійсь іншій, на яку вони орієнтуються. Такі групи, в котрі індивіди не зачислені реально, але норми якої вони приймають, Хаймен назвав референтними групами. Ще більш чітка відмінність цих груп від реальних груп членства була відмічена в працях М. Шерифа, де поняття референтної групи було пов’язане з “системою звіту”, котру індивід використовує для порівняння свого статусу з статусом других. В подальшому Г. Келі, розробляючи поняття референтних груп, виділив дві їх функції: порівняльну і нормативну, показавши, що референтна група потрібна індивіду або як еталон для порівняння своєї поведінки з нею, або для нормативної оцінки його.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Various hindbrain structures are quite similar in all vertebrates. Considerable changes occur in the relative 1(*size, dimension, mass, amount, range*) and development of forebrain structures as one ascends the phylogenetic scale. In higher 2(*animals, flora and fauna, nature, natural world, plants*) such as carnivores and primates, there is 3(*tremendous, wonderful, amazing, incredible, fabulous*) development of the neocortex relative to other brain systems.

One of the most important aspects of brain development is that as one ascends the phylogenetic scale one finds that less of the cortex is concerned with purely sensory and motor functions and more is concerned with complex integrative functions that seem to be the basis for complex learning. In the rat, most of the cortex is relegated to sensory and motor aspects of behavior whereas in the 4(*human, person, being, creature, individual*), most of the cortex is relegated to associative and integrative functions, with only a 5(*small, little, diminutive, miniature, tiny*) percentage involved directly in sensory and motor processes.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Acceleration-

VARIANT № 18

1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.

Some people trust in their first impression of a person and his character because they consider themselves to be experientst. Other people judge a person's character according to the psychological approaches. Compare these two attitudes. Which attitude do you agree with? Support your choice with some examples.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..

Поділ на групи членства і референтні групи відкриває досить цікаву перспективу для прикладних досліджень – в області вивчення протиправної поведінки. При спробах пояснення протиправної поведінки, наприклад, підлітків, поняття референтної групи грає велику роль: важливо в'яснити питання, чому людина, включена в такі групи членства як шкільний клас, починає несподівано орієнтуватись не на ті норми, котрі прийняті в її групі, а на норми зовсім других груп, в котрі він спочатку зовсім не “включений” (якихось сумнівних елементів “з вулиці”). Механізм впливу референтної групи дозволяє дати первинну інтерпретацію цього факту: група членства загубила свою привабливість для індивіда, він співвідносить свою поведінку з “другою” групою.

Звичайно, це ще не відповідь на питання: чому саме “ця” група має для нього таке велике значення, а “та” група його загубила? Очевидна, потрібно провести спеціальне дослідження для відповіді на це питання, а в цілому вся проблематика референтних груп ще чекає свого подальшого розвитку.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

The brain is studied 1(*primarily, first and foremost, principally, mostly, largely*) through three basic methods: ablation, stimulation, and recording. All three methods are used in conjunction with one another by brain researchers in order to obtain a picture of how 2(*various, a variety of, a range of, different, diverse*) systems in the brain function dynamically in the mediation of specific behaviors.

Ablation, an experimental technique used for animals, involves selectively removing portions of the brain and trying to determine what the sum 3(*total, sum, entirety, full amount, totality*) of remaining parts can or cannot do. In this way it is possible, for example, to map out regions of the cortex responsible for auditory or visual functions or to determine which portions of the thalamus are involved in sensory or motor functions. The stimulation technique essentially involves placing small electrodes in 4(*specific, exact, precise, explicit, unambiguous*) portions of the brain and electrically activating them to observe the effect on some behavior or performed task. An alternative method of stimulation is through the implantation of small tubes that can carry chemicals to 5(*specific, exact, precise, definite, explicit*) regions of the brain. Stimulation in certain portions of the hypothalamus with cholinergic drugs will elicit drinking, whereas stimulation of the identical regions with an adrenergic substance (norepinephrine) will elicit eating. As is the case in ablation, stimulation also produces an alteration in the normal functioning of the brain.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Positive –

VARIANT № 19

1. **Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

How does psychology explain people's behavior? Give reasons and supply examples to support your answer.

2. **Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Вивчення тих процесів, які відбуваються в житті групи є головним завданням соціально-психологічного аналізу. Насамперед, це процес утворення малих груп, процеси лідерства та прийняття групових рішень, ефективності групової діяльності. Іншими словами, це питання про те, коли і як сформована за зовнішніми ознаками група набуває чітко визначених психологічних характеристик.

Важливим аспектом проблеми формування малої групи є феномен конформізму (приспосовування). Конформна поведінка означає психологічну характеристику позиції індивіда стосовно позиції групи, прийняття або неприйняття ним певного стандарту, думки, міру підпорядкування індивіда груповому тиску.

В будь-якій ситуації кожному члену групи доводиться часто приймати рішення під тиском зовнішніх умов та обставин всупереч власним переконанням. Підпорядкування груповим нормам виступає у відкритій формі (примусово) або закритій формі, тобто завуальовано (вплив традицій).

Комфортність може виявлятися у схильності уникати самостійних рішень та в пасивній, пристосовницькій орієнтації на сприймання готових оцінок, суджень, правил поведінки. Комфортність слід відрізнити від позицій індивідуалізму (відкрита демонстрація власних переконань без урахування групових норм) та негативізму (протиставлення груповим нормам при одночасній нездатності сформулювати свої власні погляди).

Іншою стороною проблеми формування малої групи є проблема групової згуртованості. Насамперед, такі характерні процеси, як формування особливо типу зв'язків у групі, які дозволяють соціальну структуру перетворити в психологічну спільність людей, в складний психологічний організм, який живе за власними законами. Згуртованість групи означає, що сформований її склад є найбільш оптимальним у діяльному значенні, коли всі або переважна більшість членів прагнуть досягти певної групової мети. Згуртованість сприяє ефективному функціонуванню спільності, формуванню в ній сприятливого психологічного клімату, а також забезпечує стійкість групи перед деструктивною дією внутрішніх та зовнішніх умов.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

The 1(*elimination, removal, abolition, purging, exclusion*) of habits can be more of a 2(*problem, difficulty, trouble, crisis, dilemma*) than their acquisition. Old habits such as smoking, overeating, and unsafe 3 (*work, labour, employment, job, vocation*) practices are difficult to eliminate, but they can be extinguished by applying the same principles used to 4(*build, construct, put up, erect, make*) habits.

First, the responses that the habit comprises may be weakened through punishment or extinction. In the case of overeating, the individual may deprive himself of some reward when he overeats, or he may join a weight-control group to provide 5(*external, outside, outer, exterior, outdoor*) punishment.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Blindness –

VARIANT № 20

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Choose one of the following careers: computer programmer, dentist, and psychologist. Explain why it is so important for our society. Give specific reasons and explain your answer.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Як це часто буває в історії науки, два таких крайніх підходи породили третій, компромісний, який увійшов у соціальну психологію під назвою “синтетичної теорії лідерства”. Згідно з цією теорією лідерство розглядається як процес організації міжособистісних відносин в групі, а лідер – як суб’єкт управління цим процесом. Прийнятність даної позиції пояснюється тим, що відмінність лідера від інших членів групи проявляється тут не при наявності у нього особливих рис, а в результаті більш високого рівня впливу.

За стилем лідерство можна класифікувати за кількома напрямками, але загальноприйнятою вважається практика визначення лідерства за змістом рішень, які пропонує лідер групи та за технікою їх виконання. Авторитарний, демократичний та ліберальний стилі лідерства – найбільш характерні для малої групи.

Однак цим класифікація лідерства не обмежується. Визначені, для прикладу, які типи лідерів: лідер-організатор, лідер-ініціатор, лідер-ерудит, лідер-генератор емоційного настрою, лідер-професіонал та ін. Всі ці характеристики важливі на певному етапі діяльності як лідера, так і керівника, а саме в процесі прийняття групових рішень. Цьому явищу передують відкрите спілкування, рольова гра,

групова дискусія, які можуть супроводжуватися та підсилюватися “мозковими атаками”, соціальним збудженням і навіть навіюванням.

Тривалий час у вітчизняній соціальній психології в контексті аналізу малої групи провідне місце займала теорія колективу. Колектив трактувався як вищий рівень розвитку і функціонування соціальної групи, недвозначно формулювати твердження, що колектив – це специфічне утворення суспільства. Існували відповідні наукові напрямки, де досліджувались колективи в рамках соціально-позитивної чи суспільно-корисної діяльності.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Important environmental cues must also be eliminated, so that the 1(*habit, custom, routine, practice, tradition*) will no longer be elicited by 2(*external, outside, outer, exterior, outdoor*) factors. Smoking or eating cues, for example, can be catalogued by an individual and then systematically eliminated. Usually the weakest cues are eliminated first, followed by the more difficult. In one experimental program individuals learned to refrain from smoking in a 3(*variety, diversity, assortment, selection, multiplicity*) of situations; the final step in the program was attendance at several no-smoking cocktail parties. Since cocktail parties serve as very strong smoking elicitors, this cue was an 4(*important, significant, vital, imperative, central*) one to eliminate. Such programs must be individually tailored to fit individual environmental hierarchies.

As with the building of habits, both the behavior and the environmental cues controlling the behavior must be effectively dealt with. Successful habit elimination ideally should also provide an alternative 5(*response, reply, answer, retort, rejoinder*) for the old cues. The foreman concerned with unsafe work practices, for example, will be more successful if he trains the correct response at the same time that he tries to eliminate an inappropriate old habit.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Gentle –

VARIANT № 21

1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.

Do you agree or disagree with the following statement? We can boost or diminish the effects of neurotransmitters through drugs or diet? It is good news that neurotransmitter research enable the creation of new therapeutic drugs. Give specific reasons and supply examples to support your opinion.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..

Психологічний клімат є об'єктивно-існуючим явищем. Психологічний клімат складається під впливом двох важливих факторів:

- 1) соціально-психологічна атмосфера суспільства в цілому;
- 2) мікро соціальні умови – специфіка даного колективу.

Особливе значення мають стосунки у колективі. чи є взаєморозуміння у колективі між членами колективу, чи кожен член колективу нормально себе почуває серед інших, чи задоволений спілкуванням з іншими.

Психологічний клімат – це емоційно-психологічний настрій колективу, в якому на емоційному рівні відображаються особисті і ділові взаємостосунки членів колективу, які визначаються моральними нормами та інтересами.

Крім поняття психологічного клімату близькі за значенням соціально-психологічний клімат, морально-психологічний, психологічний настрій, психологічна атмосфера, соціально-психологічна атмосфера або обстановка.

Основні характеристики психологічного клімату.

1. Задоволеність членів колективу взаємостосунками, процесом праці, керівництвом.
2. Переважаючий настрій колективу.
3. Взаєморозуміння і авторитетність керівників та підлеглих.
4. Міра участі членів колективу в керівництві і самоврядування колективу.
5. Згуртованість колективу.
6. Свідома дисципліна.
7. Продуктивність праці.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

This term has been used and misused. Instinct has been both hailed as an explanation of behavior and condemned as a meaningless 1(*hangover, project, overhang, extend beyond, jut out over*) from the 2(*scientific, technical, systematic, logical, exact*) dark ages. Even today it is common to label as instinctive unconscious or habitual acts (as when someone says, “John instinctively avoided hitting the other car”). But since the time of Darwin, two other interpretations of instinct have predominated. The first view emphasizes the urge, energy, drive, impetus, or 3(*motivation, incentive, inspiration, drive, impetus*) behind behavior. Thus, one reads about the “maternal instinct”, “territorial instinct”, or “sex instuict” Influential adherents of this view, such as Freud, James, and McDougall were impressed by the 4(*fact, piece of information, detail, piece of evidence, statement*) that while the behavior used to attain a goal or satisfaction could vary greatly, similar motivations and the 5(*discharge, free, clear, release, absolve*) of some kind of internal tension or energy were involved.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Intricate –

VARIANT № 22

1. **Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Do you agree or disagree with the following statement? All psychology students should be required to study psychiatry in higher educational establishments. Give specific reasons to support your opinion.

2. **Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Психологічний клімат дитячих колективів має свою специфіку. Цьому питанню багато уваги приділяв Макаренко. Він не вживав поняття психологічний клімат, а замінював іншими – стиль взаємин у колективі, тон взаємин. Нормальними він вважав у колективі тільки “мажорний тон”, ознаками якого було:

- прояв впевненості кожного, спокою, бадьорості, готовності діяти;
- єдність членів колективу;
- захищеність всіх членів колективу;
- розумна і корисна активність;
- вміння бути стриманим у діях та словах.

Люди по-різному можуть впливати один на одного. Розрізняють такі типи взаємного впливу:

- 1) взаємне полегшення. Присутність людей підвищує їх активність та покращує їх діяльність;
- 2) взаємне затруднення. Присутність одних людей гальмує активність інших;
- 3) одностороннє полегшення. Присутність одних полегшує діяльність інших. Це явище називається явищем фацилітації;
- 4) одностороннє затруднення. Присутність одних негативно впливає на діяльність інших. Таке явище називається інгібіція;
- 5) незалежність. Характеризується тим, що спільна присутність ніяк не відбивається на діяльність інших.

Психологічна сумісність – це такий ефект поєднання людей, який дає максимальний результат діяльності при мінімальних психологічних витратах осіб, які взаємодіють. Протилежними до психологічної сумісності є психологічна несумісність, тобто нездатність узгодити свої дії, що перешкоджає спільній діяльності, не сприйняття одними людьми інших.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

The second interpretation restricts the term “instinct” to 1(*instinctive, natural, inborn, inbred, innate*) behavior. It emphasizes specific motor patterns, such as prey killing, courtship, and nest building, as well as the stimuli that trigger them. In many animals highly stereotyped behaviors (called species-specific behavior) common to all members of the 2(*species, class, type, kind, sort*) often appear in virtually complete form in the absence of any 3(*obvious, clear, understandable, palpable, noticeable*) opportunities to learn them. For example, ducklings reared apart from their parents walk, peck, swim,

and recognize the maternal call. This more 4(*objective, object, purpose, aim, point*) use of “instinct”, unlike the first, could not deal adequately with the 5(*variability, unpredictability, inconsistency, unevenness, changeability*) and modifiability of behavior seen in many mammals, including monkeys and humans.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Negative –

VARIANT № 23

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Nowadays many people are constantly taking some drugs. Discuss the causes of this phenomenon.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Наслідками несприйнятливих взаємостосунків у групах і колективах можуть бути такі емоційні стани:

1. Стан роздратованості.

2. Манія несправедливих образ і переслідувань, озлобленість, безтурботність, байдужість, страх перед вчителями, батьками, школярами, а також розв'язаність, жорстокість, навіть поява неврозів.

Неврози – це хворобливі зміни в організмі, які викликані безпосередньо негативним впливом індивідуальних стосунків і взаємостосунків людей. Невроз розвинутий має такі прояви, а саме:

- дискомфорт у спілкуванні, гостра вибірковість, обмеження осіб при спілкуванні, з якими людина відчуває себе вільно, комфортно, розкуто;

- коливання самооцінки (завищує, занижує);

- дефіцит активності, особливо мовної (навіть зустрічається мовна загальмованість (важко висловитись), може змінюватися надмірною говірливістю);

- прагнення замінити діяльність ставлення до неї, наприклад, ставлення є негативним (у мене нічого не вийде, я цього не зроблю і т.д.);

- підвищена тривожність. Це тенденція людини переживати постійну стурбованість, схильність переживати різні ситуації як загрожуючі.

В цілому, неврозів може не бути, а можуть бути лише окремі їх прояви. Тоді це є симптомами можливого невротичного стану.

- 3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

We live in a culture that has come to 1(*accept, believe, recognize, agree to, admit*) that aggression and violence can occur in almost all aspects of life. Therefore, the study of

2(*aggression, violence, hostility, anger, violent behaviour*) is one of the concerns for modern psychology. Aggression 3(*remains, leftovers, remnants, relics, remainder*) one of the most challenging areas of study because of the elusiveness of an adequate definition of the term. Some researchers have applied it to any act that inflicts pain or suffering on another individual; others feel that a proper definition must include some notion of intent to do harm. Still others use a situational definition, so that what might be described as aggression in one context might not be considered such in others. There is also controversy over whether aggression should be regarded as an intraspecies behavior or whether it includes interspecies behaviour. This 4(*conflict, disagreement, clash, difference, variance*) over how aggression should be conceptualized has been partly responsible for the development of a number of competing notions of its origins and 5(*nature, scenery, life, environment, natural history*) Animal Aggression. One of the most important contributions to the study of aggression has been made by the ethologists. The subject has been of particular interest to them because aggression occurs frequently in natural settings and seems to appear in almost all species, from insects to primates.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Particular –

VARIANT № 24

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Do you agree or disagree with the following statement?

Professional fire department must be in every community. Give reasons and supply examples to support your ideas.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

До групи якостей, що складають перший компонент темпераменту, упритул примикає група якостей, що складають другий руховий, або моторний компонент, що веде роль у якому грають якості, зв'язані з функцією рухового (і спеціального мовного апарата). Серед динамічних якостей рухового компонента варто виділити такі, як швидкість, сила, різкість, ритм, амплітуда і ряд інших ознак м'язового руху. Сукупність особливостей м'язової і мовної моторики складає ту грань темпераменту, що легше інших піддається спостереженню й оцінці і тому часто є основою для судження про темперамент їхнього носія.

Третім основним компонентом темпераменту є “емоційність“, що представляє собою великий комплекс властивостей і якостей, що характеризують особливості виникнення, протікання і припинення різноманітних почуттів, афектів і настроїв. У порівнянні з іншими складовими частинами темпераменту цей компонент

найбільш складний і володіє розгалуженою власною структурою. Як основні характеристики “емоційності” виділяють вразливість. Імпульсивність і емоційну лабільність. Вразливість виражає афективну сприйнятливність суб’єкта, чуйність його до емоційних впливів, здатність його знайти ґрунт для емоційної реакції там, де для інших такого ґрунту не існує. Терміном “імпульсивність” позначається швидкість, з яким емоція стає спонукальною силою вчинків і дій без їхнього попереднього обмірковування і свідомого рішення виконати їх. Під емоційною лабільністю звичайно приймається швидкість, з яким припиняється даний емоційний стан або відбувається зміна одного переживання іншим.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Konrad Lorenz, perhaps the best-known of the ethologists concerned with 1(*aggression, violence, hostility, anger, violent behaviour*) particularly within species, has proposed that aggressive behavior is largely instinctual in all social species, including 2(*man, gentleman, bloke, guy, chap, male*). His view is put forth in his controversial book *On Aggression*, 1966. One of the most interesting aspects of Lorenz's position is the suggestion that as a way of coping with powerful aggressive instincts, most species have developed highly 3(*symbolic, representative, figurative, emblematic, representational*) or ritualized behaviors to avoid or terminate aggression. Most animals can evade attack or stop a battle before any serious harm is done by signaling submission. Lorenz has suggested that man may be unique in the 4(*ferociousness, fierceness, viciousness, emblematic*) of his aggressive behavior because he alone among all of the aggressive species does not have any built-in signals for limiting or preventing aggression. Although the smile may have developed for this 5(*purpose, reason, point, idea, rationale, function*) originally, it has apparently lost much of its symbolic meaning.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Readily –

VARIANT № 25

1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.

People listen to music for some different reasons and at different times. Why is music so important to many people? Give reasons and supply examples to support your ideas.

2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..

Основні компоненти темпераменту утворюють в актах людського поведіння та своєрідна єдність спонукування, дії і переживання, що дозволяє говорити про цілісність проявів темпераменту і дає можливість відносно чітко обмежити

темперамент від інших психічних утворень особистості - її спрямованості, характеру, здібностей і ін.

Творцем навчання про темпераменти вважається давньогрецький лікар Гіппократ (V в. до н.е.). Він затверджував, що люди розрізняються співвідношенням 4 основних "соків" життя, - крові, флегми, жовтій жовчі і чорній жовчі, - вхідних у його склад. Виходячи з його навчання, самий знаменитий після Гіппократа лікар античності Клавдій Гален (II в. до н.е.) розробив першу типологію темпераментів, що він виклав у відомому трактаті "De temperamentum". Відповідно до його навчання тип темпераменту залежить від переваги в організмі одного із соків. Їм були виділені темпераменти, що у наш час користуються широкою популярністю: сангвініка (від лат. sanguis - "кров"), флегматика (від греч. phlegma - "флегма"), холерика (від греч. chole - "жовч"), і меланхоліка (від греч. melas chole - "чорна жовч"). Ця фантастична концепція мала величезний вплив на вчених протягом багатьох сторіч.

Кант говорив що з фізіологічної точки зору, коли мова йде про темперамент, мають на увазі фізичну конституцію (слабка або сильна статура) і комплекцію (рідке, за допомогою життєвої сили закономірно рухливе в тілі. До чого відносять також тепло або холод при обробці цих соків.)

Але з погляду психологічної, тобто як темперамент душі (здатності почуття і бажання), ці вираження крові, що стосуються властивостей, визначені тільки за аналогією гри почуттів і бажання з тілесними рушійними причинами (з яких кров сама головна).

Головний розподіл вчення про темпераменти таке: темпераменти почуття і темпераменти дії поділяються на два види, що в сукупності дає чотири темпераменти.

До темпераментів почуттів Кант відніс: А) сангвінічний і В) його протилежність - меланхолійний. Перший має особливість, що на відчуття виявляється швидкий і сильний вплив, але відчуття проникає не глибоко (не буває тривалим); у другому ж темпераменті відчуття буває менш яскравим, зате пускає глибокі корені. У цьому варто вбачати розходження темпераментів почуттів, а в не розташуванні до веселощів або сумуй.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Psychoanalytic Theory. The psychoanalytic 1(*movement, group, association, society, faction*) has also largely accepted the view that aggression is instinctual. Freud postulated that there are two instincts: eros, the life instinct, thanatos, the 2(*death, bereavement, loss, demise, decease*) instinct. Thanatos represents the universal drive to return to the earth; suicide is the 3(*ultimate, last, eventual, decisive, vital, crucial*) expression of thanatos, but its usual expression is only indirect.

When the death wish is directed toward other individuals, it is called displacement. This concept is often used to 4(*explain, clarify, elucidate, enlighten, explicate*) various social phenomena, such as scapegoating and the behavior of the Nazis before and during World War II. Displacement refers to the direct channeling of aggressive energies toward a specific 5(*group, collection, cluster, set, assemblage*) of persons or objects.

4. **Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.**

Rejection-

VARIANT № 26

1. **Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

When fire fighters move to a fire, they sometimes face psychological problems. How can psychologists help them with their problems? Give reasons and supply examples to explain your answer.

2. **Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Флегма означає відсутність афекту, а не інертність (безжиттєвість), і тому людини, у якого немає флегми, не можна назвати флегматиком і під цією кличкою зараховувати в розряд ледарів.

Флегма як слабкість - це схильність до бездіяльності, небажання братися за діло, навіть якщо спонукання до цього дуже сильні. Нечутливість до спонукань являє собою задоволену марність, і його схильності спрямовані тільки на насичення і сон.

Флегма як сила - це здатність починати рухатися і не легко і не швидко, але зате надовго. Той, у кого в крові добра доза флегми, нагрівається повільно, але довго зберігає тепло. Він не легко приходить у гнів, а спочатку коливається, чи впливає йому сердитися.

Холоднокровному чогось шкодувати про те, що в нього зовсім звичайна частка розуму, але в той же час він від природи обдарований цією флегмою; хоча він і позбавлений блиску, але зате виходить їхніх принципів, а не з інстинктів. Його вдалий темперамент заміняє йому мудрість, і навіть у повсякденному житті його часто називають філософом. Своїм темпераментом він перевершує інших, не зачіпаючи їхнього марнославства. Його часто називають також пронозою, тому що всі спрямовані на нього [снаряди випущені з] катапульта відскакують від нього як від мішка з ватою. Це уживчивий чоловік, що вміє забирати влада над дружиною і родичами, хоча на вид він покірний волі усіх. Володіючи непохитної, але розсудливою волею, він уміє пристосувати їхню волю до своєї, подібно тому як тіла з найбільшою масою і великою швидкістю руху, наносячи удар, пробивають перешкоди, що зустрічаються їм, наскрізь, а при меншій швидкості, але при великому обсязі, захоплюють за собою ця перешкода, не руйнуючи його.

3. **Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Frustration-Aggression Theory. Closely allied with the psychoanalytic 1(*concept, idea, notion, perception, model*) of aggression is the hypothesis proposed by John Bolland, Neal Miller, and their 2(*colleagues, generation, age group, contemporaries, equals*) in the late 1930s. This view suggests that aggression is more than 3(*mere, meager, measly, simple, sheer*) instinct; it is the instinctual response to frustration, and the presence of aggression inevitably indicates the 4(*presence, attendance, being there, company,*

occurrence) of frustration somewhere in the individual's environment. Dollard and Miller conducted a number of experiments demonstrating aggression as an unlearned response to a wide 5(*variety, diversity, assortment, multiplicity, mixture*) of frustrating situations.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Simple –

VARIANT № 27

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

What are some important characteristics of good fire prevention? Give details and examples to explain why these qualities are important.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Якщо один темперамент, як звичайно думають, з'єднується з іншим, то вони або протидіють один одному, або нейтралізуються. Перше буває, коли думають, начебто в тому самому суб'єкті з'єднаний сангвінічний темперамент із меланхолійним або холеричний із флегматичним, тому що вони (А и В, так само як С и Д) суперечать один одному. Друге, а саме нейтралізація, відбувається нібито при (немов хімічному) змішанні сангвінічного темпераменту з холеричним і меланхолійного з флегматичним. Не можна мислити злитим у тому самому акті добродушні веселощі з грізним гнівом або борошна самокатування з задоволенням спокоєм невимогливої душі. Але якщо один з цих двох станів у тому самому суб'єкті повинні змішуватися з іншим, то виходять тільки примхи і капризи, а не визначений темперамент.

Отже, складних темпераментів немає.

- 3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Human 1(*memory, reminiscence, recollection, recall, remembrance*) and learning are intimately related since the development of an association 2(*flanked by, sandwiched between, stuck between, amid, among, between*) a stimulus and response requires some sort of retention. Some of our associations, such as conditioned reflexes, are not at the conscious, but at the spinal level of association, although possibly they are 'remembered' there also. For most of the behaviour which distinguishes 3(*humans, person, human being, individual, creature*) from animals (that is thinking and communicating through language) memory is located in the centre of the nervous system on cortex of the brain. We can think of memory as analogous to some sort of filing cabinet system. Information received through the senses is stored and utilized as needed, within the limits of storage capacity and the 4(*personal, individual, private, not public, special,*

delicate) efficiency for 'searching the files'. (Without this retention process there could be no learned behaviour). Our storage capacity seems to be an inflexible individual characteristic, but the efficiency with which the information is retrieved is a function of a number of influences. Three of these influences, which are general features in 5(*memory, reminiscence, recollection, recall, remembrance*) are frequency, recency, and value.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Success –

VARIANT № 28

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Every generation has a different system of fire prevention. In what way does your system differ from your parents' one? Give reasons and supply examples to explain your answer.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

У психологічній науці більшість конституційних концепцій стало об'єктом гострої критики. Основний недолік подібних теорій полягає в тому, що в них недооцінюється, а іноді просто відкрито ігнорується роль середовища і соціальних умов у формуванні психічних властивостей індивіда.

Властивості темпераменту, наприклад, соціалізація харчової потреби, любов до компаній і дружніх виливів, терпимість і відсутність жалю, не можна вважати спадкоємними властивостями того ж порядку, що і статура. Відомо, що такі властивості, виникаючи на основі визначених анатомо-фізіологічних особливостей індивіда, формуються під впливом виховання і суспільного середовища.

Насправді, давно відома залежність протікання психічних процесів і поведінки людини від функціонування нервової системи, що виконує домінуючу і керуючу роль в організмі. Теорія зв'язку деяких загальних властивостей нервових процесів з типами темпераменту була запропонована Павловим і одержала розвиток і експериментальне підтвердження в роботах його послідовників.

- 3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.**

Two types of thinking, i.e. convergent and divergent thinking, are processes of association between stimuli and responses which are 1(*acceptable, satisfactory, suitable, good enough, adequate*) according to different criteria. We may also make associations 2(*among, in the middle of, in the midst of, amongst, amid*) ideas or experiences. When we are faced with a problem that we wish to solve we usually resort

to convergent thinking, depending on our 3(*memory, reminiscence, recollection, recall, remembrance*) to bring forth the best answer that can serve as a solution. If this effort is unrewarding we may resort to trial-and-error or perhaps use a hypothesis as a result of insight, i.e. we may be able to assemble our 4(*previous, preceding, earlier, prior, before*) experiences in a new way so that we understand the relationships required to solve the task. Our thinking process like many of the actions we perform is very likely to become habitual and standardized. Most 5(*people, persons, folks, individuals, those*) find it very difficult to change their pattern of thinking, especially if their methods have previously been rewarding.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Failure-

VARIANT № 29

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Do you agree or disagree with the following statement? Volunteer fire departments must provide protection mainly in small towns and rural communities. Give specific reasons and supply examples to support your ideas.

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**

Павлов, вивчаючи особливості вироблення умовних рефлексів у собак, звернув увагу на індивідуальні розходження в їхньому поведженні й у протіканні умовно-рефлекторної діяльності. Ці розходження виявлялися насамперед у таких аспектах поведження, як швидкість і точність утворення умовних рефлексів, а також в особливостях їхнього загасання. Ця обставина дала можливість Павлову висунути гіпотезу про те, що вони не можуть бути пояснені тільки розмаїтістю експериментальних ситуацій і що в їхній основі лежать деякі фундаментальні властивості нервових процесів - порушення і гальмування. До цих властивостей відносяться **сила порушення і гальмування, їхня урівноваженість і рухливість.**

Павлов, розрізняв силу уяви і силу гальмування, вважаючи їх двома незалежними властивостями нервової системи.

Сила порушення відбиває працездатність нервової клітки. Вона виявляється у функціональній витривалості, тобто в здатності витримувати тривале або короткочасне, але сильне порушення, не переходячи при цьому в протилежний стан гальмування.

Сила гальмування розуміється як функціональна працездатність нервової системи при реалізації гальмування і виявляється в здатності до утворення різних гальмових умовних реакцій, таких, як вгасання і диференціювання.

Урівноваженість - рівновага процесів порушення і гальмування. Відношення сили обох процесів вирішує, чи є даний індивід урівноважена або неурівноваженим, коли сила одного процесу перевершує силу іншого.

Рухливість - нервових процесів - виявляється у швидкості переходу одного нервового процесу в іншій. Рухливість нервових процесів виявляється в здатності до зміни поведінки відповідно до мінливих умов життя. Мірою цієї властивості нервової системи є швидкість переходу від однієї дії до іншого, від пасивного стану до активного, і навпаки.

Інертність - протилежність рухливості. Нервова система тим більше інертна, чим більше часу або зусиль потрібно, щоб перейти від одного процесу до іншого.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

Through language we understand and communicate the symbols and concepts that we learn. The words in our language are learned initially by 1(*association, organization, union, alliance, society*) with the objects or events they represent (extension), but we also acquire meaning of words through their 2(*relationship, association, connection, affiliation, rapport*) to other words and symbols. They are usually clear-cut labels and have only one meaning. The second class of symbols are connotive symbols, and they mark the way we intend to make people think about these things. Words like “good”, “happy”, “worthwhile” are some of the connotive-type words used evaluatively.

The essential 3(*link, connection, relation, association, relationship*) between thinking and language, we must repeat, comes about because we learn a great deal by description. № read about the experiences of others, of their 4(*verbal, spoken, oral, vocal, unwritten*) representations of other objects and ideas. Mfe think by internal manipulation of language, and the very fact that we are able to associate a name successfully with an 5(*object, thing, entity, article, item*) is clear evidence that our memory stores both the name and a symbolic representation of the thing.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Memorize -

VARIANT № 30

- 1. Зробіть доповідь. Обсяг висловлення 100-200 слів. Розповідь повинна мати чітку структуру: вступ, основну частину і висновки. Висловлення повинно прямо відповідати на поставлене питання чи розкривати проблему і аргументовано висвітлювати точку зору. Розповідь повинна бути правильно граматично та стилістично оформлена.**

Some people think that they can protect themselves from fire better than a fire inspector would do. What is your idea?

- 2. Прочитайте текст. Складіть детальний план тексту англійською мовою, використовуючи слова і словосполучення з тексту..**
Виділені Павловим властивості нервових процесів утворюють визначені системи, комбінації, що на його думку, утворюють так називаний **тип нервової системи**, або

тип вищої нервової діяльності. Він складається з характерної для окремих індивідів сукупності основних властивостей нервової системи - сили, урівноваженості і рухливості процесів, розрізняючи сильні і слабкі типи. Подальшою підставою розподілу служить урівноваженість нервових процесів, але тільки для сильних типів, що поділяються на урівноважений і неуврівноважених, при цьому неуврівноважений тип характеризується перевагою порушення над гальмуванням. Сильні урівноважені типи поділяються на рухливу й інертні, коли підставою розподілу є рухливість нервових процесів.

Виділені Павловим типи нервової системи не тільки по кількості, але і по основних характеристиках відповідають 4 класичним типам темпераменту:

сильний, урівноважений, рухливий - сангвінік ;

сильний, урівноважений, інертний - флегматик;

сильний, неуврівноважений тип з перевагою порушення - холерик;

слабкий тип - меланхолік.

3. Виберіть зі слів, поданих у дужках, правильне за змістом слово.

While some psychologists were trying to 1(*discover, find out, learn, determine, notice*) what consciousness is by analyzing experiences and relating them to environmental and 2(*organic, untreated, unprocessed, pure, raw*) factors, other investigators of consciousness were more interested in what consciousness does; that is, in its functions. Perhaps the most 3(*important, significant, vital, imperative, central*) impetus for such a “functional” approach to the study of consciousness came from the Darwinian doctrine of evolution. Darwin, in discussing the struggle for existence, had pointed out that organisms which have the most adequate means of adjusting to their 4(*environment, surroundings, setting, situation, atmosphere*) are those most likely to survive. How consciousness might aid survival of organisms appeared, therefore, worthy of scientific study. Introspection revealed that learning a motor skill makes one 5(*vividly, brightly, vibrantly, brilliantly, colourfully*) conscious at first of one's activities. As the habit approaches perfection, however, consciousness gradually recedes. The perfected habit then is carried out automatically, without necessary participation of consciousness. Thus it appeared that consciousness contributes to the survival of organisms by aiding them to learn.

4. Наведіть 3 синоніми/антоніми до поданого слова.

Variety -